

## ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА”

Вносити в Австрії:  
 на цілий рік . . . . . 24 К  
 на пів року . . . . . 12 К  
 на четверть року . . . . . 6 К  
 на місяць . . . . . 2 К

## За границею:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тижні 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 доларів або 10 рублів. Площинок число по 10 сотків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

# РУСЛАН

Християнсько-суспільний днівник.

„Вирвеш ми очі! душу ми вирвемо: а не возьмеш милості і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска”. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що два крім неділі і руских съят о 5 год. по полуночи. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслан“ при ул. Хмельовського ч. 15, II. поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рекламації лише неопечатані в вільні від порта. — Оповісті звичайні приймаються ся по ці 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і привітані донесення по 30 сот. від стрічки

## Чи справді шкідлива?

П. проф. Біленський в своєму рефераті про організацію „Христ.-сусп. Союза“, виголошенні 26. грудня на других довірчих зборах того ж Союза — засував в головніших очерках сі преважні задачі, які організація нашого Союза має виконувати в інтересі національного, культурного і економічного підсумку нашого народу.

Перед вами справді розлоге поле до відчайдої, великої роботи — поле, на котрому досі ще так мало зроблено мимо змагань в сім напрямі, поле на богатих царинах суспільного життя нашого народу ще досить залишено. Вказав на се докладніше п. референт і єго виводам на сі теми, признано велику вагу і кождий здорово-мислячий чоловік повинен призначати слуханість. І ми аж надто відчуваемо потребу, пекучу і негайну потребу орати і засівати зерном наш запущений переліг.

До успішної праці в сім напрямі потрібна організація на безпечно певних основах. До сеї організації зроблено вже почин, теперходить о єк найскорше переведене її в нашому краю.

Не можна з сім отягатись на далі ні на один день! Час не стойти, а бистро пливіть у безповоротну вічність, а тимчасом народ і наше ще оставає далеко від культурних гарадів і вівчить ся на втрату для нашої будущини.

Коли є вже осередок організації і початки великого діла — то до роботи, до жицької, гапопадливої роботи в непохитною вірою на певні успіхи!

До сего повинен захотити нас також сей безоглядний і дуже ворожий проти нас виступ національно-демократичної преси.

Нац. демократи беззпинно поборюють нас, як найтяжких ворогів народу, а в сіх їх виступах цілком очевидне роздратоване і побоюване — прямо політика! Значить ся „Христ.-сусп. Союз“ є чимсь небезпечний для нац. демократів. Нац. демократи, виступаючи в своїх часописах з усіх сил проти нашої організації силкують ся напудити некритичний загал марою якою небезпеки від „Христ.-

сусп. Союза“. Кричать отже в тревозі, що наша організація є небезпечна для нашого народу, бо она має розбивати наше народні сили і т. д.

І справді!

Наша нова партія небезпечна, але для кого? — про се чують, але мовчать нац. дем. крикуні. Небезпечна она як раз для сих крикунів, для їх особистих інтересів; і їх шкідливої роботи небезпечна наша організація для того хронічного у нас пустомельства, для всякої засліплювання нашого народу пустими, безхосенними клічами. Ось для кого наша партія небезпечна, але не для народної справи, як хотять про се хибно переконати нац. дем. своїх читачів.

А справді чим же наша партія може бути шкідливою для нашої народної справи? На се не виведи проти нас від одного стійного і річевого заміту згадані крикуні і пе в силі доказати сего. Но наша партія може принести нашій народній справі не якусь вимащену школу, а навпаки чималі користі. Се признаєтож кождий справедливий, здорово думаючий, не засліплений партійною пристрастю чоловік.

Люди справді і дійні, повинні би радити, що повстало ся нова наша організація. Кождий совісний і характерний чоловік, коли в розгарі роботи сповнить яку похибку чи не сьвідомо, чи у добрій вірі, чи вківши сьвідомо, він буде рад, коли хто вкаже ему на се, а як ні, то направить сю похибку.

Чиже не так?

А національно-демократичні діячі не є чайже такими досконалими в своїй публичній діяльності і непомильними. Роблять они в нашій народній справі чимало великих похибок з великою шкодою для народної справи в розгарі роботи може й не помічать сего.

А тимчасом, хто досвідний стоячи на боці дивить ся на сю роботу, то добре бачить сі похибки і на будуче може сі похибки в часті направити, а в часті запобігти їм свою досвідною працею.

Зрештою всякими добрыми способами і дорогами можна стреміти до одної цілі і розумні нині вже культурні і могутні люди не згодяться на такий погляд, як у

націонал-демократів, що тільки такими способами, які уживають они, можна здобути независимість, силу і гарадз нашому народові.

Се ясне, як сонце!

Як тут можна говорити про якусь шкідливість нашої партії, коли вже з повстанем є починають відоносини в національно-демократичнім таборі змініяються на лішче?

Повстане „Християнсько-суспільного Союза“ спонукало національних демократів схаменутися дещо в своїй нерозважній загонності. Слідю се чимраз більше.

Часописи нац. дем. нараз зробили відворот в радикальнім поході проти нашого духовенства. Нац. дем. діячі нараз поховали свої радикальні ріжки і прилюдно признали ся в „Ділі“ до не одного гріха супроти нашої католицької Церкви і духовенства, тай почали підліщувати ся Ексц. Митрополитові і священству, котрих так заважають що до недавна поборювали і наставували, усуваючи їх від роботи над підділгненем нашого народу. Аж „Христ.-сусп. Союз“ отворив національним демократам очі, що без духовенства не можна у нас вести успішно народної роботи, що без участі духовенства робота ся немислима. І аби позискати для себе знеохочене духовенство, нац. дем. зааранжували відомий зізд священства.

Взагалі на сій точці слідна яміна в нац. демократів, бо ось вже в своїх часописях не виступають ні проти Церкви ні проти священників. А як ходять чутки, то хотять навіть принести в жертву для духовенства відомого приклонника Будди Лозинського, мають его усунути з редакції „Діла“.

Як бачимо отже, то на першій почин вплив нашої партії зазначає ся уздоровоюючо і хосенно на нашому публичному житю і се вже чимало заслугою нашої партії перед нашою суспільністю. А коли „Христ.-сусп. Союз“ переведе свою організацію в цілому краю, коли під єго стягом піде жвава, здорована, реальна робота взагалі, то можемо відродніше дивити ся в будуччину нашого народу і вірити в певні, гарні успіхи нашої праці.

Безпідставне і неслушне поборюване нас, обкідуване клеветами наших вельми заслу-

женіх мужів, що стоять на чолі христ.-сусп. партії — не знеохочять нас від наших змагань, а навпаки загріють ще до ревнішої і ширішої праці.

Мінчич.

## Маркіянові съята в Стрию.

(Дальше).

### 2. Съяточний обхід сполучених Товариств.

Обхід сей випав дуже величаво і славно в неділю дня 3. грудня, відповідно славним традиціям стрійської Русі, яка вже доказала, що уміє обходити роковини своїх мужів та патріотів.

Подібно як обхід гімназистів, так і сей обхід зачав ся торжественною Службою Божою, відправленою в сослуженню о. Вас. Медвіцького і Конст. Петрушевича Вірсп., отцем мітрапом А. Білецким, уроженцем Стрия нарочно на съято до Стрия прибувшим. Дияконували о. Ю. Дзерович і о. Ник. Матковський сотрудник стрійський. Співали прегарно хор міщанський під управою п. Людвіка Савицького, звісного з сего, що розуміє і любить музику, а хори нам виведені могуть співати на концерті в столицях краю. Особливо гарно вибивав ся голо-сочок словенської Марії Мазяківної.

По Службі Божій виголосив проповідь о. Юліян Дзерович.

Проповідник зірвав теперішну хвилю заупокійного богослужіння за душу Маркіяна з подібною хвилю в історії нашого народу, з заупокійним богослужінням за душу св. Володимира крестителя Русі. Виступив тоді митрополит Іларіон і питав у тіній Володимира: „Яким способом пізвав Ти Христа?“ та як відвідчимось Тобі, що Тобою ми пізвали Христа і просвітились съвітлом Христової віри?“ Подібно годить ся і нам тепер, коли подивляєм съято воскресеня і відродження Русі і се чудо приписуємо Маркіянові, спита-ти: яким се способом Маркіян учинив, що воскресив Русь до нового життя? та яку подяку маємо ему за се принести? Замість прямої відповіді на се питання, навів проповідник

## МАТИ.

Син, одинак в семі, лежав на смертній постелі.

Се був четвертий вечір єго смертної недуги. В комнаті було душно, дозорці потомлені і немічні.

Недужий хлопець перекладав голову з одного боку на другий і стогнав. Вже від трох днів вітхав він лише і стогнав, а не говорив нічого.

Отець не міг уже довше видержати по гляду недужого сина, вийшов у великий сад, щоби відотхнути съвіжим воздухом.

На дворі зустрінув смерть, що вишком сноївала довкола хати.

„Хто ти?“ спіяв затривожений отець, хоч добре знов, з ким має діло.

„Ти знаєш!“ відповіла смерть. „Чи ти готов?“

„Готов?“ спіяв отець тривожливо, а сту-деній піт виступив на єго чолі.

„Я потребую конче ваяти одно житі із сего дому!“ сказала смерть.

„To возьми мене!“ відповів отець, „але пощасти моєго сина! Я пильнував єго від найранішої молодості, а давав про се, щоби він виріс і був здоровий, я кріпив єго тіло і духа.

Я беріг єго як ока в голові! Возьми мене, смерть!

Смерть простерла руку і промовила: „Хода!“

Але тут очнула в жижках вітця жадоба житя, а готовість замісьць сина піти за смертью відалася єму передчасною. Він був у силі віку. Глянувши довкола себе, побачив всі місцевини, де він ще хлопцем грав ся, де жив щасливий і вдоволений. Там позаду, поміж деревами, виринула в сумерку сільська церковця. У єго стіп шуміла річка, а філії відбивали ся на береги.

Все те захопило єго, досі він не звертав на усе те бачності.

А смерть все держала простерту до него руку.

Отець боров ся у своїх постановах, але серед сеї борбі ставав він що раз немічнішим, а жадоба житя ставала у єго щораз

сій поїзд, що тепер мчав ся, він нераз вимізив. Чиже не мав би вже ніколи нім юхати?

Що ж мав він ділати? У своїм внутрі

і в природі довкола не находив він ніякої відповіді.

Птички колихали ся ще на вітках і дода-вали деревам житя і руху, всіди усміхалися єму жите, яке він був готов принести в жертву.

В стайні заіржав одея з єго коній. Єго собака забрехала, а сей голос врізував ся у єго серце.

„Чи ти готов?“ спітала ще раз смерть.

„Ні, ві. Я не могу йти!“ відповів отець прібитим голосом. Опісля відвернув ся і пішов з похиленою головою до хати.

Однак він не міг вступити до комнati, в котрій лежав єго син, він пішов нишком до своєї комнati, сів коло вікна і наслухував, як важко било ся єму серце.

мітольгічну казку про велита Антея, що лише тому побіджав Геракля, що тримався Матері землі Гаї, яка додавала ему надлюдської сили. І наша Маркіяна відчув се, та зрозумів дуже добре, що і наш народ-Антей не уляже в бою з противниками, наколи поверне до Матері, мови рідної. І єго ідея спасла народ. Як колись пророк Мойсея принес з Синає дві скрижали, на яких була вилісана воля Божа, як Ісаїеви спаси ся, так і наш народний пророк Маркіяна принес нам дві скрижали, котріх одною символом: Хрест съятій, символ съятої віри, а друга скрижала, котрою символом отєяла мала книжочка: "Русалка Дністрова", символ народності.

Трогаюча се була хвиля і у всіх присутніх викликала слези в очах, коли по тих словах проповідник притиснувши до грудей Хрест съятій і "Русалку Дністрову" (оригінальне видання) опісля поцілував їх та в імені всіх зібраніх зложив торжественну присягу, що отєя дві скрижали: віру съяту і верності дорогу будуть берегти, як зіниці в оці, як найдорожшого скарбу свого. Опісля звернувся бесідник до В преп. отца офіціяла Білецького з просьбою, щоби відслонив памяткову таблицю, камінь, але не той "що ти сердечине", але той камінь, що має бути сківдом нашої нинішньої присяги і віячности для Маркіяна.

І справді приступив о. офіціял Білецький до заслони, що закривала таблицю в церкві по правій стороні під вікном поміщені, на якій красувались отєя слова: "Апостол о вірі рідного слова Маркіяна в ім'ї Шашкевича в столітну річницю уродин 1811—1911 Стрийські Руслані." Таблиця виконана на світі мраморі гарними золотими буквами в робітні п. Періса у Львові.

По відслоненню таблиці відправив о. Білецький з асистою съящеників панаходи за того, котрій сам ляг передважно в могилу, та за то воскресив Україну-Русь до нового життя.

Коли богослужене скінчило ся, слідувало отворене улиці Маркіяна Шашкевича, яка веде від міскої церкви до ріки Стрия і давніше називалася Купелевою улицею. Мала се справді тепер уличка, але она має перед собою будинчину, бо коли місто Стрий буде розширювати ся в сторону урегульованої ріки, то се буде найгарніша улиця.

А і тепер так зложило ся, що хоч яка она мала та улиця, то васелена майже виключно Русинами. Тут проживають съященикі о. сіон. Сельський парох, о. Дзерович і о. К. Петрушевич, п. надіж. Левандовський; суддя повіт. Весоловський, директор "Торгові" і радний міста Ярослав. Киселевський і три вдови по съящениках пп. Фіцаловичева старшина молодша і пан Соловійова, а наконець власт. реальн. п. Яцкевич.

Тепер почав уставляти ся похід улицями міста.

Похід випав величаво, погода знаменита, легкий лише морозець, що заморозив болото по улицях, сам Всешишний немов бажав пошани памяти свого вірного слуги, у винограді Христовім, брея Маркіяна.

Похід був довжезний, а на примір того

скажу, що грали дві музики, одна з Жидачева, а друга з Ланів щирецьких і одна другу не приглушувала, в такій віддали могли обі музики пригривати. На похід складали ся: молодіж народних, виділових і гімназіальних шкіл, семінаристки Русинки, ведені своїми учительями рівнimi чвірками, дальше умудровані "Соколи" ведені головою стрийського "Сокола" п. Мануілом Павлюком, директором банку і пропорником п. Ярославом Небиловичем, директор "Молочарського Союзу"; опісля йшли нечисленні маси наших селянських соціальних гнізд з своїми пропорами. За ними йшли наші робітники із своїм пропором, наша "Міщанська Бесіда", ведена головою п. надіж. зелінничим Ник. Левандовським, стрийський "Сокіл" на Ланах ведений о. Ник. Матковським та наконець наша інтелігенція пані і панове. Аж серце радувало ся, як в поході бачило ся не лише мужчин, хлощів але і наші другини Сокілки, що постуцали в завзяті рівно і човажно. Похід обійшов улицами Церковною, Ринком, ул. Авдр. Потоцького, Третого Має, Собіського, Косцюшка до "Народного Дому", де похід розвязав ся. Селянство наше заповнило бітком простору салю своєї твердині і тут відбула ся съяточна, популіра академія в честь Маркіяна. Меценас др. Еронім Калітовський в невічайно приступній, гарній промові розповів зібраним учасникам про життя Маркіяна Шашкевича, а опісля слідували дві хорові продукції мішаного хору "Бояна" іменем Топольницького "Три шляхи" і Людкевича "Шуми вітре". На съято се привели многі привітні письма, між іншими тепла телеграма посля стрийської землі п. Евгена Олесницького, яку принято силніми оплесками на знак непереваної лучності п. посля з свою улюбленою областю щиро праці на всіх полях нашого національного відродження. На закінчені всі з одушевленем відповівали: "Ще не вмерла".

Вечером того ж самого дня відбув ся концерт для інтелігенції в слідуючу програмою. Вступне слово виголосив п. проф. Ом. Колодницький. Хоч вже практика і досвід показує, що одного і того самого року не повинно ся виголошувати дві промови на такім самім вечери, бо вложивши всю душу і знання в одну промову, друга випаде блідща і беззмістна, та тут проф. Колодницький, хоч місяць тому виголосив на концерті гімназістів гарну промову одну, то і тепер не завів ожидань комітету на неї вложених. Промова була ядерна, повна взвесливих гадок, та ширим патріотичним духом овіяна. Шкода лише, що через звичайне у нас спілювання рускої публіки, скрип обуви, шукані місця, витані, промови, хоч була голосно виголошена, трудно було добре слухати. По промові слідували вокально-музикальні продукції. І так співано: Шашкевича-Людкевича: "Дністрованку", Стєценка: "Сон" і "До пісні", Шевченка-Топольницького: "Три шляхи" і Шашкевича-Людкевича "Шуми вітре". Співано добре, та все таки чогось давав ся відчувати брак пієтизму у виведенні поодиноких хоральних співів; не той запал, не то підготовлене хорів, що то давнішими літами одушевлює "Стрийского Бояна". На мою думку, не годить ся також на програмі

призначений съяточкованю памяти поета, робити купецьку рекламу виведеним точкам припискою "нове" т. зн. не співане ще в Стрию, як то зробив комітет, поміщаючи на афішах по місті і на програмах при хорах Людкевича і Стєценка додаток "нове". Гут не розходить ся о "нове" або "старе", але о добре відспівані, та о сам акт пошани, а не премієрі і атракцію. Тут не слово "нове" стягне публіку, а пієтизм та пошана для генія Маркіянового. Зато за декламацію належить ся пану Володимирові Устияновичеві щире признання і подяка. П. Устиянович має вже славу доброго декламатора, та щось атавістичного, бо сеж братанок покійного Корніла Устияновича, що то поривав своїми декламаціями в свій час на наших руских концертах. На декламацію вибрав п. Устиянович стих написаний пок. Маркіяном до Николи Устияновича, діда нашого декламатора, і віддав Маркіянову утиху з українських вірлят пісенькою, що то "веселять душу й серце загрівають" знаменито. Тяжкий незвичайно стих до віддання декламував п. Устиянович з чутем, зрозумінem і патріотичним жаром. Дуже малу несподіванку зробив нам квартет смичковий "Вишішого Інститута Музичного" зі Львова (пан Придаткевич і Іша скрипка-соліст, п. Пежаньский II-га скрипка, Колцун як альтівка і Букшований віольончеля) відомі четвертою симфонією Гайдна, а вже кульмінаційною точкою цілого вечера було скрипкове сольо молоденького скрипака п. Придаткевича ученика VII. класів зі Львова. Се був справді артистичний пир і ціла салю слухала з незвичайним вдоволенем чарівних тонів, видобуваних митцем заклятих у скрипці. Перед Придаткевичем велика будучина, бо і техніка вироблена і музикальний талан і справді артистичний слух. П. Придаткевич

грав Беріота VII концерт G-dur і Нестора Нижанковського: "Пісню без слів". Годить ся згадати про сего послідного. П. Нестор Нижанковський він ученик VIII гімн. унаслідив по батьку незвичайний музикальний талан і композиторську інвенцію. Він солідно працює над музикою, яку любить, розуміє і відчуває Лише праці над собою, а як у фортепіановій грі, якої вже в знаменитом виконавцем, так і композиції буде непослідною силою. Хорами та взагалі устроєм цілого вечера заїмав ся о Остап Нижанковський. О сольносіїві Лісевська: "На що мені чорні брови?" і "Цвітка дрібна" Матюха хиба лучше не говорити, бо спів сей не підходить під віяку оїну ані критику. Він був незвичайний.

(Конець буде).

### Дещо на біжучі теми „Ніви“.

На "найсовітніші" інформацію про віче духовенства станіславівської єпархії, подану в 23. числі "Ніви", була уже в 283. числі "Руслана" основна відповідь — де на підставі протоколів згаданого віча доказано, що в цілій тій інформації нема правди\*) а тим більше совісності. (Хиба у о. інформатора є совість офіційна і ще друга — а в такім

на ціле село. Она згадала про свого чоловіка, про доньки, але знала також, що они добре обезпеченні і що она спасе свого сина.

Але деж була смерть? Таж она обіцяла важдати!

Не видно було нікого.

Аж тут надійшла постать вузкою стежкою від берега.

"Я готова!" сказала она і простягнула руку.

Але й постать простягнула руку і хватила за руку матір.

"Моя сестра пішла вже" промовила постать.

"А ти?" шепотіла матір.

"Я в житі!"

Скорім зворотом обернула ся матір і поглянула до хати.

На порозі зустрінув її чоловік.

"Тихо!" шепнув він до неї, "наш син спить!"

З англійського переповів  
Василь Барвінський.

разі повинен був се зазначити). А що в згаданій інформації о. С. називає аранжерів віча "хитрими", я яко учасник і оден з аранжерів віча посміюю о. С. запитати, на якій основі він нас так називає? В чим добавчує він у нас ту хитрість? Тож аранжери віча ще наперед повідомили кожного о свої на-мірі — і представивши грозу теперішнього часу для католицької Церкви у нас, просили о. съящеників о виву своїх поглядів. А коли загал духовенства одобрив потребу віча, оголосилимсьмо, отверто програму і ціль віча. В чим жеж та є хитрість? Чи може в тім, що вікому з съящеників не боронено вступу на віче? Що кождий мав можність висказати свої погляди? Чи в тім, що референти відкрили всі болючі і гіркі правди, пятнучи съміло всі протокатолицькі напрями нашої соціалістичної, радикальної, ліберальної, схізмо-ї царефільської преси і таких товарств?

Чи може в тім хитрість — що віче рішучо запротестувало із огорченем налатувало нечуваний злочин "Народ. Дому", допустившогося загарбання монастира і церкви С. Василіяна у Львові? Коротко сказавши, чи хоть в одній, з піднесених на віче справ і в ухвалених відтак революціях є яка хитрість? Ні, там нема хитрості і не було.

Причини такого осуду віча і его аранжерів шукати хиба в личному пересвідченю о. інформатора, який після свого успособлення судить других. Річ се впрочім не нова, а стара як съвіт, що кождий звичайно оцінює дружих після своєї особистої вдачі.

Тому і не дивниця, що коли згадану інформацію "Ніви" ми прочитали в кружку кількох съящеників, оден з них сказав так: "Називав аранжерів віча хитрими, а я майже певний, що "найсовітніший" інформатор тримає ся такого пастирського благородування". Перед можними... розсівіу кієво-ї, перед зрадикализованими селянами і радикальними "Січі" похвалити і проти "Громадського Голосу" не виступить, а як треба, то і парохіяльні читальні і товариство Єдність висъміє, щоби уходити за діяча ідучого з народом. Перед клерикалами ревний клерикал, не маючий слів осуду для нац.-демократів..

На віче съяць. в Станіславові не обізвався і словом — а може перший підніс руку при голосуванні резолюції проти "Ніви", вікінди до тойк "Ніви" вшкварив таку "съвістну" інформацію.

Не конче корисний осуд, та ще до того біда в тім, що о. інформатор, скривши ся під буквою С., ставляє також в некориснім съвіті всіх 13 учасників віча, яких називиско зачинає ся від тої самої букви.

Добре зробить о. С., коли піде за радою поданою єму в "Руслані" (ч. 283.) і виявить съміло своє назиско. А тоді не будуть потребували за него стидити ся прочі "С." учасники віча.

о. Дан. Бахталовський.  
парох в Яблонові і оден з аранжерів віча.

Просимо домагати ся "Руслана" по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

### Політичний огляд.

#### Заграниця.

Італійско-турецька війна. Із поля борби нема пілків нових вісток. Італійці, здає ся, съявлкують, а Турки відпочивають.

Зате в Царгороді кипить. Турецький парламент переживає тепер остру кріз, спричинену обструкцією проти великого везира, якому закидують ріжні хиби, а як найважайніший докір підносять зломані конституції. Супроти таких закидів зголосив великий везир проєсбу о димісію. Опозиціоністи явилися навіть у сultana з проєсбою о неіменованому димісіонованому везиру, Саїд паші, однак сultan холодно залішив їм, що іменоване великіх везірів в прерогативу корони і нікому не вільно до сего втрмати ся. І дійсно сultan, на перекір опозиції іменував Саїд-пашу знова великим везіром, висловлюючи вій в сей спосіб своє повне довіре, а независимим послам поручив сultan місію посеред-

ництва між молодотурками і опозицією, Шеіком ісламу іменовано<sup>2</sup>. Несід ефен-діго.

У перськім пеклі. Росія шле що раз по більші війскові відділи до Персії. Вчера за- гостили на перську область 6. і 8. полки стріль- ців з 2 батальонами grenadierev під командою генерала Воропанова. До Джульфі прибув від- діл війскових телеграфістів для заłożення ра- діотелеграфічної стації для депеш між Пер- сією і Росією.

З полуночі добирається до Персії Англія, виславши кілька полків індійського війска.

А в середині між двома війсковими кор- дочами „запряженевих“ держав кипить огнем розпухи перський народ, не знаючи що почати для збереження вітчизни перед „добрими“ су- сідами.

**Ворохобня в Китаю.** Не ліпше, чим в Пер- сії, діє ся також в Китаю. 4.000 ворохобни- ків вдарили по Ганкай, бо переговори не до- вели до ніякого успіху і розбилися. Кажуть, що правительственные круги вдоволені з розбі- ти переговорів, які мусіли би довести до ре- публіки.

Японія і Росія, близкі „сердечні“ сусіди Китаю, бажаючи ему добра приготовили вже- досьть війска, щоби в відповідній хвилі вма- шувати до Китаю і зробити лад. Який се- був би лад — є тайно „запряженевих“ держав.

**Примітка** **Примітка** **Примітка** **Примітка** **Примітка**

## НОВИНКИ.

**Календар.** В середу: руско-кат.: Юліані- муч.; римо-кат.: Даниїла. — В четвер: руско- кат.: Анастазії; римо-кат.: Тита.

**Стан здоров'я нашого Монарха** також і вчера був дуже добрий. Цісар поконав вплив трудності, получені з вчерашнім днем новорічних принять. Всі достойники, котрі явилися вчера в Шенбрунні з желаннями, мали наго- ду ствердити, що недиспозиція цісаря минула зовсім. Зовнішній вигляд цісаря не дає так само під тим зглядом найменшого сумні- ву. Ніч передвісні цісар дуже добре, рано вису- хав Служби Божої в каплиці, відтак приняв желані членів цісарського дому, наперед архі- князя Франца Фердинанда, опісля Петра Фер- динанда, Леопольда Сальватора, Фридриха і Райнера. О 11. годині приняв цісар достойни- ків двору.

**До Маркіянових свят в краю** прилучився і Кіцмань. Дня 30. грудня 1911. відбулося в гр.-катол. церкві в Кіцмані заупокійне Богослужіння, під час якого співали прегарно хор учеників. По богослужінню промовив до молодіжі о. катех. Сімович дуже гарно і при- ступно вказуючи на ідеї Маркіяна і його зна- чине для нас, завиваючи при тім учеників, щоби йшли слідами Маркіяна. Церковні бого- служення закінчили панахода. На тетраподі стояли чаша, хрест, евангеліє. Відтак насту- пив концерт у великій салі гімнастичній гім- назії, прикрашений зеленою і кілимами, межи якими пішався бюст Маркіяна. На програму концерту зложилися виключно композиції до слів Маркіяна. Отже відспівавася на- рада: „На могилі Маркіяна“, почім наступив реферат: „Генеза укр. відродження в Галичині“. Третю і найкрасившу точкою концерту було сольно претарної „Веснівки“ Матюка, яку відспівав дуже звінким голосом учень. Н. Ілюк з повторенем. Слідували ще дві декламації „Бандурист“ і „Нещасний“, каната на мішаний хор „Підліс“ і „Дайте руки, юні други“. Відспіванням народного гімну покінчилося се скромне свято, уряджене заходами гімна- зійної молодіжі. (B. M.)

**Непримітна фондация.** Професор Пелешін з Петербурга пожертвував кілька літ тому на- зад 100.000 К. Науковому Тов. ім. Шевченка у Львові на хірургічну клініку будучого українського університету. Тов. ім. Шевченка в пересвідченю, що основане українського уні- верситету може протягнути ся ще кілька літ, а тим пізніше лікарський виділ, з огляду на великі розходи адміністрації, не принято сего подарунку. Тому, що проф. Пелешін не відкликав свого запису, вимірила податкова влада запису належність в висоті 10.000 К. Всі інстанції потвердили сей розпорядок. Тоді внесло Н. Тов. ім. Шевченка рекурс до адміністративного трибуналу, доказуючи, що від непримітної фондациї не може платити нале-

житості. Після виводів д-ра Евг. Левицького відкинув адміністративний трибунал рішення низких інстанцій і в той спосіб позбулося ся Н. Тов. ім. Шевченка клопоту з непримітною фондациєю.

**Каменовані за віру.** Пишуть нам: Ц. к. державна прокуратура в Чорткові поручила ц. к. судові в Борщеві перевести слідство проти січовиків в Скалі о злочин вимушена, обмежена особистою свободи і тяжкого ущко- дження тіла, сповнені на молодізах, що ходять до асисти в церкві. Подія стала ся в на- вечері Непорочного Зачаття Пр. Д. М., дня 21. грудня м. р. Коли молодіжі услугуючі церкви вийшли з вечірні, напали на них чатуючі „січовики“ під проводом Івана Чорніта, і ста- ли бити камінем, колами, в наслідок чого кількох парубків тяжко побито. І за що? За вірну службу Богу і церкви. „Січовики“ виконали той напад за се, що сі хлопці ідути до церкви до асисти, а „січовики“ жадають, що була єдність, щоби они ходили до їх церкви, до читальні, де читають Гуса, де в часі богослужіння грає музика і де п'ють горівку. До того уживають терору. Ту в Скалі, відкоти прибули Лялька, проганий народний учитель, і Гроцкий, пенсіонований (чому?) скарбовий сторож, діють ся страшні річи. Они оба накинулися за проводирів і скліблюючи людським пристрастям вносять кириню між мішканами. Їх робота стремить до того, щоби знищити вплив Церкви. Тепер взялися і до жиночтва, заснували „кружок укр. жінок“ і жінки мають вже Дарвіна. Щоби та роботашла лішше, удержують агента Беньковського, великого ревуна, який ходить на всіх хрестин і весілля і плете, що Лялька і Гроцкий на- казали. Але вже на часі змініяє ся, люди за- чинають пізнавати ся на фабричних лисах, дість Бог, що радикальне съміте ще не зі Скали.

**Жертви на „Дім сиріт“ в Станіславові.** На вкладкову книжочку ч. 81. „Власної Помочі“ в Станіславові зволили зложити дальше отє ласкаві Добродії (в коронах): Уряд парох. в Яблониці дек. надвірнянського складку від парохіяни, котру зложили: п. Анна Романюк 1, Іван Мотрук 20, Федір Молдавчук син Матія 3, Василь Москаль син Гнати 1, Ваціль Шоваганюк 1, Гнат Тамофій 1, Москаль 20 с. Никола Грегорович 1, Вас. Савчин 1, Вас. Журовичук 1, Ілько Волошайко 1, В. Тимофій 20 с. Стеф. Савчин 1, Мих. Кондрік 40 с. Дм. Ясінський 20 с. Ів. Плавчук 20 с. В. Василюк 20 с. Ів. Ткачук син Петра 1, В. Палівник 10 с. Ол. Москаль вдова 20 с. Явд. Савчин 20 с. Ів. Личковський 1, Мар. Драпакова 1, Василіна Савчин 1, Гаф. Модуляк 20 с. Я. Онуфріч 20 с. Ром. Прошак 1, Андр. Масарчук коваль 1, Настина Молдавчук 1, Волод. Микулець 1, Со- зонт Щербанюк начальник громади 1, Ст. Москаль с. Ів. 1, Вас. Голембійовський 1, Мария Личковська 120 К, Яв. Гереджук 1, Гаф. Жу- ківчук д. Василя 1, Ів. Москаль 80 с. Ап. Лич- ковська 40 с. Мар. Конджук 60 с. Ол. Маджарин 1, Пар. Щербанюк 1. Кат. Гринюк 40 с. Мих. Віхурович 1, Федір Бойчук 60 с. Анна Пнявчук 20 с. Гаф. Жолобчук 60 с. Юрій Кайштан дік 60 с. Мар. Савчин 20 с. Вас. Феник 30 с. Дм. Дедерчук 40 с. Прок. Миро- ник 1, Ів. Молдавчук провізор церк. 2, Н. Н. 40 с — разом 60 К; о. радник Вол. Кисілев- ский, парох в Гринівцях 5, Ів. Волошин з Ху- лівським 7 і ключе о. Стефана Михнацького, пароха в Теребовлі і о. Петро Патрилу, катех. в Тернополі. о. Як. Сербінський складку в церкви в Михальчи 11:04 К, о. радник Василь Глібовицький з Жукова збирку від парох. 7:25 К, від себе 5; о. Зиновій Кисілевський зі Станіславова 5, о. крилош. Вальницький 1, о. Вал- леріян Луговий 6, за викликаного о. Левицького з Вербіжа; о. радник Вас. Попель з Оле- ши книжку уділову „Достави“ на 10 К і ключе о. дек. Антона Дмитраша з Залуча н. Ч. і о. радника Філіпа Огоновського з Святына, дальше п. Галю Бурачинську з Bergometa і п. Віру Шпитківну учительку в Святына; о. Вас. Гриць з Микитинець збирку в часі храму в церкви через о. Даниловича 9:75 К; о. Тене- ріль Білінкевич складку в церкві в день Покрова Пр. Д. М. 2, від себе зложив 5 і ключе о. дек. Пачовського з Богородчан старих і о. Н. Рудницького з Яблониці, о. Йосиф Фльорчук з акаф. 4:06; о. Яків Сербінський збирку в церкви в Семаківці з Микольчи 6, о. декан Лонгин Сколиш з Задарова 10; о. декан Чемеринський з Будзанова 25, о. Сава Ломницький зі Садок 5, о. Василь Гриць збирку межи парох. 7, від себе 3 і ключе о. декана Мокогоньского з Поточиск і о. радника

Авг. Арсенича з Пістиня, п. Елена Гриць 2 і ключе п. Зиновію Стрільчик з Стрільчак і д-ра Ціпавовського лікаря з Городенки, о. радник Григорій Ковч з Кошиловець складку в день Покр. Пр. Д. М. 24:54 с. Юліан Проскурницький з Устя складку в церкві 5:72 с. о. І. Є. замість вінци на домовину свого внука Романа 20 К.

Доси зложено: 3923:71 К.

Дякуючи усередно всім П. Т. Добродіям за ласкаві жертви і труди, прошу дальнє не забувати на бідні діти-сироти і в часі сьвіт- лого празника Різдва Христового також і про них памятати. — В Станіславові, дня 30. грудня 1911. — о. Гордієвський, парох.

— Pour le tschar de Russie! „Прикарп. Русь“ (ч. 658) містить на чолі числа таку телеграму: „Жмігород. Всіх російських селян, що зединились з православієм, кличуть з Грабу і інших православних(!) сіл до староства в Іслі, віддаленого поверх 40 кілометрів. Ні slabість, ні родинні обставини не звільнють від личної появі. Селянки в дітми при грудах приневоленіти пішки 11 годин. окремо визивають всіх православних селян до карного суду до слідства. Потягнені до відвічальності особи, що були присутні на православнім богослужінню по тій причині, що в домі молитви в часі відправи засвічувано съвічки, від яких будьто би(!) могла повстать пожежа. Нечуваний і небувалий терор(!)“

Ся безлично-цинічна телеграма, спрепара- вана в бомбастичному стилі ad usum російських верескливих чорносотенців, показує ярко, чим інтересам служить „Прикарпатська Русь“. А що одну ціль задумує своїм вереском осягнути орган православної експозитури в Галичині: рекламуванням мучеництвом пра- вославія агітувати за дальшим поширенням православія. Шо рускому народові із колотнечі на релігійним поля може вийти лише шкода — щож се обходить агентів гр. Бор- бінського?

— Змілітаризоване скарбової сторожі. Часть австрійської скарбової сторожі вреорганізовано вже на військовий лад. Сторожі, надсторожі і респіценти в після нової організації підофіцірами від фельдфебля в долину. Між сею скарбовою стороюю а війском обовязує взаємні салютування. Посади комісарів і над- комісарів відмутує офіцери.

— Боже царя храни — гимном галицьких русофілів. Дня 25. м. р. рано стала ся в поїзді от- ся подія: Ватага громилі в темних Лемків іхала на чорносотенний зізд, скликаний Марущаком, Лабенським і Куриловичем до Львова. Чорносотенці, співаючи „Боже царя храни“, встали і відкрили голови і хотіли стероризувати присутніх Українців, щоби також встали і почтили „руського царя“. Українські селяни, між ними Гр. Тершаковець з Якимчиками — наклеймили чорносотенне правительство і висказали здивовані, що сей гимн співають також съвіщеники, як „атеї“ мучеників“ Ра- ставецькі і прочі. — Пиште про се „Народне Слово“ (ч. 603). Прямо не хоче ся вірити в можливість чогось подібного, на всякий слу- чай хто знає ідеї ідеали нинішнього русофільства, сей в можливість такого факту таки по- вірить.

— „Прекрасний“ гнівають ся на нас за те, що ми, сповняючи публіцистичний обов'язок, називаемо правду по імені і маємо відвагу пятити схизмо- і царофільським стремінням іого органу і деморалізовані галицькою суспільністю чорносотенним способами бороть. Що „Гали- чинант“ в лайці не слабший, як Ілідор, або Пурішкевич, exemplum docet: „Отвѣтъ кре- тинамъ. Polizeiblatt recte „Руслан“ просто не постижимъ въ своїй „шпіцлівськ-ой“ професії. Які то кретинъ росписался въ послѣд- немъ номерѣ честной рептильки о томъ, що „Галичинант“ занимается распространениемъ православія такимъ образомъ, що (risum te- neatis) пом'єщаетъ въ інсернатній часті объ- явленіе объ открытиї подишки на журвалъ „Почаївській Листокъ“. „Суспільному“ болвану слѣдовало знати, що ни одна редак- ція ни одного издання не отвѣчує за інсе- рати та що тільки такі циніки, які вдохнов- ляють въ настояще время „Руслан“ могли д'уматися до такої нелѣпості, якъ розширеніе православія посредствомъ інсератовъ“. — На таку уличну лайку нема відповіді. І годіж прещінь сперечати ся въ самозрозумілій справі: що чайже католицький орган не буде за ніяку ціну рекламиувати органів чужих віроісповідань і то органів, що мають на ме- ті православну і цареславну агітацію. Коли ж „Галичинант“ і его „прекрасні“ редактори

іншої думки, то заслугують на як острішіше прилюдне напіятноване, що ми й зробили.

— Здобутки „червоних“ сепаратистів. Др. А- длер а разом з ним і всі головачі „централі- стів“ находяться ся тепер в незавиднім положенні. Безнастаний розвиток соціалістично-го сепаратистичного руху впливає прямо пригноблюючи на централістичних „товарищів“. Та ї не дивне се. Союз деревних робітників сепаратистичних числив в минувшім році 4.500 членів, згуртованих в 76 місцевих гру- пах, 22 в Моравії, 46 в Чехії, а 8 в Угорії. Із звіту, прочитаного на загальніх зборах сепа- ратистичного союза деревних робітників виходить, що централістичні соціал-демократи послугували ся проти „братах“ сепаратистичних організацій такими самими практиками як і проти християнських створищ. При заснованю союза проголосили централісти в Берні страйк(!), щоби пошкодити молодій ор- ганізації. В часі різних страйків хітре централісти змагали не допускати „товарищів“ сепаратистів до переговорів при відвіщенню платні. Т

для яких як раз підходить назва „Plattenbrüder“ (се назва віденського розбішак і волоцюги!) ітд. Так висказують ся соціалісти про соціалістів. — А у вас деякі круги одушевлюють ся ще сими палочниками!

#### Оповістки.

— Іменовання і перенесення. Міністер судівництва іменував повітовими судиями судіїв: А. Лечовського в Шідгайцах для Микуланець, Й. Сковроньского в Долині для Яворова, Т. Потоцького в Олеську для Чорткова, К. Вшелячинського в Рудках для Львова, Й. Роттерсмана в Городку Яг. для Грималова, І. Калинівича в Яворові для Мостів В., М. Кудінського у Львові для Львова, А. Файля в Калуші для Чорткова, М. Росола в Отівії для Залозець, С. Лессера в Городенці для Городенки, В. Кліща в Жовкві для Тернополя, А. Лукяновича в Бібрці для Бібрки, М. Електоровича в Любачеві для Любачева, Б. Стрию в Борщеві для Козової, А. Сенкевича в Жовкві для Журавна, Й. Донігевича в Камінці струм. для Сянова, Е. Барабановского в Болшовицях для Станіславова, д-ра Ст. Піховського в Бережанах для Бережан, М. Макеевича в Доброму для Устрик, Ст. Шайну в Бордах для Борщева, А. Рачинського в Винниках для Солотви, Й. Бентковського в Дрогобичі для Риманова, М. Мацейовського в Сколії для Глиннян; вкінці пов. судиями судіїв Й. Згуральського у Львові, Р. Думіна в Заболотові і Вл. Крупського в Зборові з оставленем їх на дотеперішніх службових місцях.

Президія краєв. дирекції скарбу іменувала скарбових концептів: К. Яновича, д-ра Ів. Ясковця, Ант. Скрипка, Гр. Зацерковного, Меч. Чеховича, К. Войцеховського, К. Карпінського, Яр. Алексевича, Ів. Максимовича, д-ра С. Гофмана, Й. Колча, Г. Бартішана, Ф. Райского, М. Кендзора і А. Орловського, скарбовими комісарами в IX. рандзі в галицьких скарбових властях;

скарбових практикантів: Ів. Рижа, Ал. Гичку, д-ра А. Бур'єлевича і Б. Швейковського, скарбовими концептістами в X. ранзі в галицьких скарбових властях.

Олександр Барвінський.

#### Додаток до „Споминів з моого життя“.

21/9. Травня 1860 року  
в Липського.

Листи Миколи Лисенка до мене<sup>1)</sup>.

I.

Поважний Добродію, ласкавий Земляче! Не здивуйте, ласкаві, на мій промовк. Я Вам поради жадно не міг дати, бо хоча й маю де котрі утвори з наських писателів, але біографії не маю, і матеріалів Вам потрібних теж не маю. Але лист Ваш саме надійшов тоді, як я вибрався до Дрезна, щоб побачитись с п. Кулішем. Ми листуємося із ним, і як він у Празі проживає, як ти згодилися ми зійтись у Дрезні, яко середуцьким пункті між Прагою та Липським. Тим яй не одрікав вам, бо уявив листа вашого, повіз іого у Дрезно, де й віддав самому Кулішеві, він обіцяв усе те зробити, об чому ви проходили заслати усе те просто до вас. Як де чого він у себе не знайде, то дістане з України, а більшу частину він і сам виготове. Цілого листа я юму передав, щоб він і адрес відправив. Коли ж часом вам знадобиться яка поміч літературна, то про цей случай я звігаю вам іого адрес. Пишіть у Прагу, Gasthaus zum goldenen Engel, так як він певно ще місяців 2 житиме у Празі. Така річ більш певніща до іого вдастись, як до мене, бо я, яко музика, усіх тих кратичних та бібліографічних матеріалів не маю, а він приміс усе вистачить коли не з голови, то іншим робом. Не піклуйтесь ж тепер, певно, що поміч вам дасгая, а я часто пишу до іого, то й нагадувати му у листах про вас і вашу нужду. Спасенна це річ, що читанку вам дадено укласти й спорудити, бо з праведним поглядом на діло та честною й доброю працею ви примісте довести ваше діло до ладу. Щастя ж вам Боже у вашім добром наміренню. Ви не знаєте хто то Яковенко? Це дуже працювала й розуміла людини, мій добрій товариш, Рудченко (Ів. Яковлевич; тим і Яковенко); тільки вва-

Миколу Лисенку<sup>2)</sup>.

<sup>1)</sup> Діставши з Ради шк. кр. поручене уложені Читанку для вис. гімназії, я звернувся о поміч до д. М. Лисенка і на се дістав отсей лист.

<sup>2)</sup> Листи з пізніших років відкладаю до слушного часу. Ол. Б.

#### Телеграми

з дня 2. січня.

Відень (ТКБ). Двірський обід з нагоди Нового року відбувся вчера у архікн. Франца Фердинанда в Бельведері.

Відень (ТКБ). Помер ту предсідник сенату найв. Трибуналу, предсідник патентового трибуналу і член палати велимож, Прандев.

Лондон. (ТКБ). Минулої ночі впали історичні скали коло Довру до моря. Гук будо чути мильми. Морська філя пішла аж до Фолькестоне, де піднесла на кілька стіп углеві кораблі, так що якори урвали ся. Човнами метала філя як корками.



Ідаліні прикраси на яличку. Лише з най-лучших цукрів і з чеколяди сортимент почавши від К 3 висилає Дім Експортовий Т. ГРАНДА. Львів Зибликевича 49.

Торти по К 1·60—4— і висше, цукри десерти відзначенні найвищою нагородою ріядово, як і всіляке печivo съвітчне висилає Дім Експортовий Т. ГРАНДА. Львів, Зибликевича 49.

#### Др. Богдан Барвінський:

Зізд галицького князя Данила з угорським королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Історично-критична аналіза. Львів 1901. 16° ст 18.— Ціна 10 сot.

Жигімонт Кейстутович, великий князь Литовсько-руський. Історична монографія. Жовква 1905 8° ст. XIV+170.— Ціна 2 K.

Прешбурзький зізд в справі спадщини по Габенбергах. (Причини до історії великого австрійського безкоролівства). Львів 1903. 8° ст. 70.— Ціна 30 с.

Zygmunt Kiejstutowicz, ksiażę starodubski. Lwów 1906. 8° st. 28.— Ціна 50 c.

Історичні причини. Розвідки, замітки і матеріали до історії України-Русі. I. Жовква 1908 мал. 8° ст. 170.— Ціна 2 K.

Bogurodzica dżewicza а історичні висновки д-ра Шурата. (В інтересі історичної праці). Львів 1906. мала 8° ст. 41.— Ціна 20 c.

Історичний розвій імені українсько-руського народу. Львів 1909, мал. 8° ст. 41.— Ціна 40 c.

Історичні причини і т. д. II. Львів 1909 мал. 8° ст. X+94.— Ціна 1 K 50 c.

I. Шевченко як „атеїст“ та поет „ненависті“. II. Безменин „герой“ і їх кергична робота. (Дві відповіді клеветникам Шевченка) Львів 1910. мал. 8° ст. 16.— Ціна 10 c.

Дістати можна в книгарні Наук. Товім. Шевченка у Львові, Ринок 10.

#### Товариство взаємного кредиту

## „Джістер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

засноване при Товаристві взаємних обезпечень „Джістер“ в р. 1895 на підставі закону о створишеннях з р. 1873.

Одівальна членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілею Товариства є уділюване кредиту своїм членам рільникам обезпечений в „Дністрі“ від більше літ.

Проценти від вкладок 4%, без по-тручено податку рентового.

Вкладки приймає і виплачує Каса Дирекції Товариства в годинах урядових, від 8. до 2. год. в полуздні.

Кonto в Щадниці поштовий ч. 35.527. Кonto жирове в банку австро-угор.

Вкладки щадничі К 3,153.745.— Уділ членські К 313.337.—

Позички уділені К 3,810.183.—

Канцелярії Товариства отворені перед полузднем.

#### !!! Купуйте !!!

одобреній Радою шкільною краєвою і виданий накладом „Видавництва Чина св. Василія В.“ в Жовкві підручник

д-ра Богдана Барвінського п. з. „Оповідання з рідної історії“.

Підручник обнимав 190° сторін тексту XXXVI сторін ілюстрацій (числом 53) на кре-довім папері і 2 мапки. В гарній полотняній обшивці котушівого 2 K 20 c.

Сей підручник вперше підручником рідної історії для руских середніх шкіл і дає шкільній молодежі в перевізовий образ нашої бувальщини. Писаний так, що вадає ся не лише для учнів із середніх шкіл, але при недостачі іншого підручника й для учеників висших класів, для руских виділових шкіл, для семінарій і ліцеїв та до кваліфікаційних іспитів на народніх виділових учителів.

Надає ся він до науки в дівочих та хлопчицьких бурсах і інститутах, а із за своєї приступності також для наших читалень, для селян і міщан. З хісном може почити ся в него нашої історії й кождий освітній Русин, що не має часу розчитувати ся в обмістах книжках.

У Львові набувати можна в „Книгарні Наук. Товариства ім Шевченка“, Ринок 10.

Яблока і грушки тиольські 5 кг. З і 3·50 К. Пом.ранчі 2·50 К. Калефіори 2 К. Мандаринки. З-20. Виноград лічнічий 1 кг. 1·60 К. Також всяки євочі полуздні висилає найдешевше Дім Експортовий Т. ГРАНДА, Львів Зибликевича 49.

#### ПОРАДНИК

#### для „Соколів“ і „Січий“

на СОКОЛИНИХ КРИЛАХ.

Зладив С. Горук.

Сторін 346, кілька десятків крім рисунків до виоряду і вправ. Набувати можна у автора: Львів, ул. Хмельовського ч. 15, або в книгарні Наук. Тов-а ім. Шевченка у Львові Ринок 10. по ціні з К 20 с за оправлений примірник. На оплату почти належить долу-чити 26 со-ників.

#### Найприступніші оферти

#### Артистичка переплетка книжок

Львів, Ринок 10, дім тов-а „Просьвіта“

приймає в переалет:

всякого рода наклади.

Книги торговельні і бурові.

Книги церковні, Євангелия.

Книги бібліотечні і т. п.

Сталим відборцям і брат-

ствам церковним уділя-

кредиту.



| рано     | перед пол. | по пол. | вечер | в ночі |
|----------|------------|---------|-------|--------|
| 5·50     | 9·00*      | —       | 5·48  | 9·50   |
| 7·30     | 10·15      | 1·30*   | 8·25* | 2·22*  |
| —        | —          | —       | 7·15  | —      |
| —        | —          | 1·10    | 5·40  | —      |
| 7·20     | 11·55      | 2·10*   | —     | 10·30  |
| —        | 8·08*      | —       | 10·10 | —      |
| 8·05     | —          | 2·05*   | —     | 9·34   |
| —        | —          | 5·52    | 6·26* | 12·05  |
| 5·45     | —          | 10·25   | —     | —      |
| 7·28     | 11·40      | 3·45    | —     | 11·00  |
| 7·28     | 11·40      | 4·25    | —     | 11·00  |
| 8·00</td |            |         |       |        |